

PROGRAM STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA – BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2019/2020

1. **KIERUNEK STUDIÓW: BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE**
2. **KOD ISCED: 1032 OCHRONA I BEZPIECZEŃSTWO**
3. **FORMA/FORMY STUDIÓW: STACJONARNE/NIESTACJONARNE**
4. **LICZBA SEMESTRÓW: 6**
5. **TUTUŁ ZAWODOWY NADAWANY ABSOLWENTOM: LICENCJAT**
6. **PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI**
7. **DZIEDZINA NAUKI/SZTUKI*: NAUKI SPOŁECZNE**
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA/ARTYSTYCZNA* NAUKI O BEZPIECZEŃSTWIE 80% (144 ECTS), NAUKI O POLITYCE I ADMINISTRACJI 20% (36 ECTS)**
9. **Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180**
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **93** - studia stacjonarne , **50** - studia niestacjonarne*
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną w działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): **92**
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): **75,5**
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS – kierunek jest przyporządkowany do nauk społecznych
10. **Łączna liczba godzin zajęć: 4.500 - w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: studia stacjonarne – 2.319-2.334 – w zależności od wyboru grupy przedmiotów; studia niestacjonarne – 1.239-1.249 –w zależności od wyboru grupy przedmiotów**
11. **Liczba godzin w ramach e-learningu – 4 studia stacjonarne.**
12. **Koncepcja i cele kształcenia (w tym opis sylwetki absolwenta):**

Studia pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* dostarczają absolwentom zarówno ogólną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa, jak i umiejętności praktycznego działania w sytuacjach kryzysowych oraz kompetencje społeczne, ułatwiające podejmowanie świadomych i odpowiedzialnych decyzji zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa. Absolwent będzie dysponował:

- **podstawowym zasobem wiedzy ogólnej** z zakresu filozofii bezpieczeństwa, historii, nauki o społeczeństwie i polityce;

- **wiedzą** z zakresu nauk o bezpieczeństwie, ekonomicznych, prawnych i politycznych, umożliwiającą rozumienie charakteru i mechanizmów funkcjonowania bezpieczeństwa narodowego oraz wiedzą kierunkową z zakresu ogólnej i polskiej problematyki bezpieczeństwa, polityki bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i ponadnarodowym, zarządzania bezpieczeństwem m.in. zaznajamiając się z: prawnymi podstawami bezpieczeństwa; stosunkami międzynarodowymi i ich wielopłaszczyznowym kontekstem; współczesnymi zagrożeniami cywilizacyjnymi mającymi podłoże zarówno o charakterze militarnym, jak i niemilitarnym; funkcjonowaniem instytucji kształtujących środowisko bezpieczeństwa na różnych szczeblach funkcjonowania Państwa.

- **umiejętnościami** w tym m.in: analizowania i stosowania zasad prawnych oraz procedur bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w odniesieniu zarówno do skali globalnej czy narodowej, ale także regionalnej i lokalnej, a także refleksji nad integralnością i efektywnością systemu zarządzania kryzysowego jako elementu systemu bezpieczeństwa narodowego; rozpoznawania, diagnozowania i definiowania zasadniczych problemów związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem, umocowanym w historycznych doświadczeniach, a także wyzwań bezpieczeństwa globalnego i europejskiego.

- **kompetencjami społecznymi** takimi jak m.in.: przygotowanie do pracy na stanowiskach w administracji publicznej (w szczególności w jednostkach organizacyjnych służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe); kierowanie zespołami ludzkimi wykonującymi nowe zadania związane z zagrożeniami powodowanymi przez współczesne uwarunkowania cywilizacyjne; posługiwanie się fachową literaturą oraz aktualnym ustawodawstwem z zakresu działalności związanej z bezpieczeństwem narodowym.

Student może wybrać przedmioty z 3 grup przedmiotów do wyboru w zakresie :

- **Bezpieczeństwa wewnętrznego UE** - w ramach tej grupy przedmiotów, student poza wiedzą i umiejętnościami kształtowanymi przez przedmioty podstawowe i kierunkowe, ma możliwość uzyskania dodatkowej wiedzy z zakresu: zjawisk i procesów, generujących wyzwania i zagrożenia w sferze bezpieczeństwa europejskiego, w tym zwłaszcza terroryzmu, przestępczości zorganizowanej i migracji; roli instytucji i organizacji, związanych ze sferą bezpieczeństwa publicznego w krajach UE; funkcjonowania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne w krajach UE oraz ich współpracy; cyberbezpieczeństwa i ochrony danych osobowych.

Zdobyta wiedza i ukształtowane umiejętności przygotowują absolwenta tej specjalności do pracy w roli np. w Policji, służbach specjalnych, urzędach odpowiedzialnych za politykę bezpieczeństwa wewnętrznego oraz współpracę w tym zakresie z partnerami unijnymi, dziennikarza zajmującego się problematyką bezpieczeństwa, itp. Umożliwią mu ponadto rozumienie problematyki bezpieczeństwa europejskiego, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa wewnętrznego, przydatne w działalności społecznej i politycznej.

- **Systemu obronnego RP** - w ramach tej grupy przedmiotów, student poza wiedzą i umiejętnościami kształtowanymi przez przedmioty podstawowe i kierunkowe, ma możliwość uzyskania dodatkowej wiedzy z zakresu: bezpieczeństwa militarnego strefy euroatlantyckiej; strategii bezpieczeństwa RP; zagrożeń asymetrycznych; ekonomiki obronności; funkcjonowania wojska, służb specjalnych i podmiotów niepaństwowych we współczesnym środowisku bezpieczeństwa. Zdobyta wiedza i ukształtowane umiejętności przygotowują absolwenta tej specjalności do pracy w roli np. analityka służb specjalnych lub urzędnika pionu cywilnego MON, dziennikarza zajmującego się problematyką bezpieczeństwa i obronności, urzędnika administracji regionalnej i lokalnej odpowiedzialnego za współpracę z instytucjami bezpieczeństwa, pracownika działu marketingu lub PR przedsiębiorstw sektora zbrojeniowego, itp. Umożliwią mu ponadto rozumienie problematyki bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki wojska i służb specjalnych, przydatne w działalności społecznej i politycznej.
- **Zarządzania kryzysowego i ochrony ludności** - W ramach tej grupy przedmiotów, każdy student poza wiedzą i umiejętnościami kształtowanymi przez przedmioty podstawowe i kierunkowe, ma możliwość uzyskania dodatkowej wiedzy m.in. z zakresu: zarządzania kryzysowego i planowania cywilnego, monitorowania zagrożeń i analizy ryzyka w obszarze bezpieczeństwa powszechnego, kształtowania bezpiecznego środowiska lokalnego, komunikacji społecznej i

interpersonalnej w sytuacjach kryzysowych, sporządzania planu zarządzania kryzysowego; planowania i organizacji obrony cywilnej; analizy zagrożeń miejscowych; organizacji pracy zespołu i centrum zarządzania kryzysowego oraz ich logistycznego zabezpieczenia.

Zdobyta wiedza i ukształtowane umiejętności przygotowują absolwenta tej specjalności do pracy w Wydziałach Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności na poziomie lokalnym i regionalnym oraz w Państwowej Straży Pożarnej i innych służbach ratowniczych. Umożliwią mu ponadto szerokie spojrzenie na problematykę bezpieczeństwa społeczności lokalnych i państwa, niezbędne w działalności społecznej i politycznej, jako inicjatora i kreatora społeczeństwa obywatelskiego.

Podsumowując, absolwenci studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* będą przygotowani do pracy w służbach mundurowych (Wojsko Polskie, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna), w administracji publicznej państwowej i samorządowej oraz służbach, inspekcjach i strażach funkcjonujących w sektorze bezpieczeństwa, zwłaszcza w samorządowych instytucjach zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia na kierunkach z obszaru nauk społecznych, a zwłaszcza na kierunku bezpieczeństwo narodowe, politologia, ekonomia, administracja i zarządzanie.

Ponadto studenci kończący studia mogą uzupełnić bądź poszerzyć swoje wykształcenie na studiach podyplomowych.

1. EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbole efektów kształcenia na kierunku	Po ukończeniu studiów na kierunku Bezpieczeństwo narodowe absolwent:	Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
W zakresie WIEDZY			
BN1A_W01	Posiada wiedzę na temat organizacji i struktury wspólnot regionalnych i lokalnych oraz znaczenia zachowania w nich bezpieczeństwa. Zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W02	Posiada wiedzę o państwie, władzy, polityce i administracji oraz prawie i ich rolach w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w wymiarze polskim i europejskim; a także zna zasady funkcjonowania systemu politycznego oraz organizacji i instytucji społeczno-politycznych w sferze bezpieczeństwa w wymiarze społecznym, ekonomicznym, militarnym, politycznym.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W03	Zna i rozumie kierunki oraz procesy zmian w koncepcjach bezpieczeństwa narodowego i ich konsekwencji dla struktur instytucji publicznych i społecznych.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W04	Dysponuje wiedzą na temat podejmowania decyzji oraz rozumie mechanizmy zarządzania w sferze bezpieczeństwa z uwzględnieniem etycznych aspektów. Zna zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W05	Ma wiedzę dotyczącą roli instytucji i organizacji, związanych ze sferą bezpieczeństwa publicznego.	P6U_W	P6S_WG
BN1A_W06	Posiada wiedzę na temat zjawisk i procesów, generujących wyzwania i zagrożenia w sferze bezpieczeństwa – szczególnie na poziomie regionalnym.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W07	Zna głównych uczestników globalnego systemu bezpieczeństwa, ich role, zadania, interesy (państwa, Unia Europejska, NATO, poza- europejskie organizacje regionalne, ONZ).	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
BN1A_W08	Charakteryzuje procesy wewnętrzne oraz mechanizmy działania podstawowych modeli systemów bezpieczeństwa w różnych krajach, potrafi opisywać ich relacje z otoczeniem międzynarodowym.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
BN1A_W09	Zna i rozumie mechanizmy oraz reguły strategii komunikowania oraz zachowania się jednostek i zespołów ludzkich w sytuacjach zagrożenia.	P6U_W	P6S_WG
BN1A_W10	Dostrzega i wyjaśnia role kultury, religii, etyki w procesach przemian współczesnej cywilizacji.	P6U_W	P6S_WK
BN1A_W11	Zna teoretyczne podstawy i metodologie badań bezpieczeństwa (aparaturę pojęciową, metody analizy, kolejność stosowania metod, strukturę badań, zasadę systemowości, zasadę wzajemnych powiązań i zależności)	P6U_W	P6S_WK P6S_WG

W zakresie UMIEJĘTNOŚCI			
BN1A_U01	Potrafi analizować i wyjaśniać oraz przewidywać zachowania człowieka i grup społecznych, a także mechanizmy funkcjonowania wspólnot lokalnych i organizacji politycznych, ze szczególnym naciskiem na aspekt bezpieczeństwa narodowego	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
BN1A_U02	Umie określić rolę państwa i bezpieczeństwa w życiu społeczeństwa oraz wyjaśnić kompetencje poszczególnych instytucji państwowych w obszarze bezpieczeństwa publicznego. Potrafi aktywnie uczestniczyć w debacie publicznej i argumentować swoje wypowiedzi.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
BN1A_U03	Przy wykorzystaniu właściwych źródeł i informacji potrafi analizować zjawiska w sferze bezpieczeństwa z wykorzystaniem odpowiednich metod i technik badawczych. Posiada potrzebę dalszego autorozwoju – doskonalenia, uzupełniania i poszerzania wiedzy.	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
BN1A_U04	Potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania odnośnie instytucji społeczno-politycznych oraz zagrożenia dla porządku społecznego, prawnego i politycznego. Posiada umiejętność prognozowania zjawisk wpływających na bezpieczeństwo narodowe oraz zagrożeń istniejącego porządku prawnego, społecznego i politycznego.	P6U_U	P6S_UW
BN1A_U05	Umie analizować i oceniać proces rządzenia i podejmowania decyzji oraz dostrzegać ich konsekwencje dla bezpieczeństwa publicznego. Potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole.	P6U_U	P6S_UK P6S_UW P6S_UO
BN1A_U06	Potrafi analizować i oceniać treści przekazu medialnego, szczególnie z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego. Umie wykorzystywać taki przekaz w działalności zawodowej. Potrafi przygotować pracę pisemną w języku polskim i obcym przy wykorzystaniu różnorodnych źródeł.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
BN1A_U07	Umie wskazać rozwiązania konkretnych problemów i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania. Potrafi wykorzystywać normy prawne obowiązujące w sferze bezpieczeństwa narodowego.	P6U_U	P6S_UW
BN1A_U08	Potrafi przeprowadzić analizę sytuacji bezpieczeństwa narodowego oraz oceny funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Potrafi ocenić poziom zagrożenia ekonomicznego, politycznego, społecznego, militarnego.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
BN1A_U09	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U	P6S_UK
BN1A_U10	Posiada umiejętności doboru ćwiczeń i form aktywności fizycznej do poziomu swoich umiejętności sportowych i sprawności fizycznej w celu uczestnictwa w kulturze fizycznej przez całe życie.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
W zakresie KOMPETENCJI			
BN1A_K01	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym, w tym w zespołach realizujących cele społeczne, polityczne i obywatelskie w sferze bezpieczeństwa publicznego.	P6U_K	P6S_KO
BN1A_K02	W komunikowaniu się z otoczeniem wykorzystuje wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie.	P6U_K	P6S_KO P6S_KK
BN1A_K03	Jest przygotowany do pracy w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej i w służbach oraz w podmiotach komercyjnych realizujących zdania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P6U_K	P6S_KK P6S_KO
BN1A_K04	Ma świadomość zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej oraz działalności publicznej. Potrafi działać i myśleć w sposób przedsiębiorczy.	P6U_K	P6S_KR
BN1A_K05	Jest przekonany o potrzebie właściwego postępowania w sytuacjach zagrożenia jednostkowego i grupowego	P6U_K	P6S_KR
BN1A_K06	Jest zdolny do samodzielnego budowania systemu własnych poglądów i formułowania krytycznych ocen.	P6U_K	P6S_KK

2. **ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:**

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:				
1.	Lektorat języka obcego	9	<p><u>Treści leksykalne:</u> Zagadnienia występujące w ogólnodostępnych i stosowanych na zajęciach podręcznikach na poziomie B2 (np. uniwersytet, przedmiot studiów, wykształcenia, praca, media, technologie, środowisko, zdrowie, żywienie, sport, czas wolny, edukacja, zakupy, podróżowanie, społeczeństwo, kultura, zjawiska społeczne).</p> <p><u>Treści gramatyczne:</u> Zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu B2 dla danego języka i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy</p> <p><u>Funkcje językowe:</u> Zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu B2 i pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym (np. branie czynnego udziału w dyskusjach, wyrażanie emocji oraz wyrażanie swoich opinii, argumentowanie i formułowanie swojego punktu widzenia w formie ustnej i pisemnej, dokonywanie prezentacji).</p>	BN1A_U09 BN1A_K01
2.	Wychowanie fizyczne	0	Gry zespołowe, pływanie, narciarstwo; Aktywność ruchowa adaptacyjna; Nordic walking; Fitness – aerobik; Żeglarstwo; Fitness – ćwiczenia siłowe; Kolarstwo	BN1A_U10
3.	Techniki informacyjno-komunikacyjne	1	Podstawy budowy komputerów; Systemy operacyjne; Sieci komputerowe; Bezpieczeństwo systemów informatycznych; Aplikacje użytkowe.	BN1A_W06 BN1A_W09 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_K04 BN1A_K05
4.	Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego	1	Pojęcie i geneza ochrony własności intelektualnej – rys historyczny, pojęcie własności intelektualnej. Rodzaje własności intelektualnej. Źródła prawa autorskiego. Przedmiot prawa autorskiego (definicja utworu). Podmiot praw autorskich. Autorskie prawa majątkowe i czas ich trwania. Autorskie prawa osobiste i czas trwania. Ochrona cywilnoprawna autorskich praw osobistych i praw majątkowych. Pojęcie i zasady dozwolonego użytku z utworu. Zasady odpowiedzialności karnej i cywilnej z tytułu naruszenia prawa własności intelektualnej. Rola organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Prawa pokrewne. Przedmiot prawa wynalazczego. Ochrona wynalazków, znaków towarowych i wzorów przemysłowych.	BN1A_W04 BN1A_U06 BN1A_U07 BN1A_K04

5.	Przedsiębiorczość	1	Pojęcie przedsiębiorcy, cechy przedsiębiorcy. Determinanty przedsiębiorczości, podejmowanie działalności gospodarczej; Podstawowe pojęcia ekonomiczne i ich znaczenie w prowadzeniu działalności gospodarczej. Biznes plan. Zakładanie działalności gospodarczej. Podstawowe formy prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Finansowanie działalności gospodarczej. Wspieranie przedsiębiorczości w Polsce.	BN1A_W01 BN1A_U02 BN1A_K03 BN1A_K04
6.	BHP	0	Istota regulacji dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Obowiązki organizatorów procesów pracy i wykonawców (współdziałanie jako warunek powodzenia). Przyczyny zdarzeń wypadkowych (obszar techniki – materialne środowisko pracy, organizacja procesów pracy, zachowania ludzkie). Prewencja jako priorytet BHP.	BN1A_W02 BN1A_W06 BN1A_U01 BN1A_U07 BN1A_K01
7.	Szkolenie biblioteczne	0	Podstawowe informacje o Bibliotece Uniwersyteckiej (historia, lokalizacja, zadania, misja, struktura organizacyjna, zbiory). Objaśnienie procedur bibliotecznych związanych z zapisem do BU. Omówienie zasad korzystania ze zbiorów i usług BU ze szczególnym uwzględnieniem stref wolnego dostępu do wydawnictw zwartych oraz ciągłych i czasopism. Omówienie zawartości strony internetowej BU: www.buk.ujk.edu.pl . Omówienie baz danych dostępnych w e-sieci Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Praktyczne wyszukiwanie i zamawianie określonych publikacji w katalogach: elektronicznym prowadzonym w systemie ALEPH oraz w katalogu tradycyjnym (kartkowym).	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W09 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K06
8.	Elementy informacji naukowej	0	Charakterystyka wszystkich dostępnych – tradycyjnych oraz nowoczesnych narzędzi umożliwiających sprawne i efektywne wyszukiwanie informacji z każdej dziedziny nauki. Praktyczne poznanie najważniejszych baz danych: Ebsco, ABE, PROLA, APS, ScienceDirect OnSite, Springer, ebrary, MAK itp. Omówienie zasad sporządzania bibliografii oraz przypisów bibliograficznych. Praktyczne elementy zajęć – umożliwiające zdobycie umiejętności samodzielnego wyszukiwania informacji ze wszystkich obszarów naukowych oraz sporządzania bibliografii i przypisów.	BN1A_W11 BN1A_U03 BN1A_U06 BN1A_K01 BN1A_K02
9.	Metody wspomaganie uczenia się	2	Koncepcje i metody uczenia się, Rodzaje wiedzy, Podstawy filozofii nauki, Źródła wiedzy, Wiedza w Internecie, projektowanie myślenia (<i>design thinking</i>), zarządzanie wiedzą, wiedza a rozwój osobisty i zawodowy, tworzenie baz wiedzy, techniki uczenia się: mnemotechniki (akronimy, kotwice myślowe, skojarzenia), mapy myśli (<i>mind mapping</i>) jako graficzna metoda uczenia się, tworzenie notatek i wypisów (<i>sketchnoting</i>) - notowanie z wykorzystaniem grafiki, rysunku i skojarzeń.	BN1A_W01 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U03 BN1A_K01 BN1A_K04
10.	Psychologia rozwoju osobistego		Psychologia pozytywna, psychologia zdrowia i psychologia rozwoju osobistego w świetle teorii. Psychologiczne teorie stresu. Filozofia asertywności. Podstawy teoretyczne komunikacji interpersonalnej oraz psychologii grupy. Teorie odporności psychicznej.	BN1A_W01 BN1A_W03 BN1A_W09

			Psychologia zmiany. Psychologia rozwoju osobistego. Stres – proaktywne sposoby radzenia sobie ze stresem. Filozofia asertywności – rola w rozwoju osobistym oraz funkcjonowaniu w społeczeństwie. Konstruktynna komunikacja interpersonalna jako wyraz dojrzałości psychicznej oraz narzędzie rozwoju osobistego w relacjach społecznych, współpracy w grupie. Odporność psychiczna jako podstawa budowania dobrostanu psychicznego oraz efektywność i konsekwencja w osiągnięciu celów osobistych i społecznych. Psychologia zmiany. Wpływ zmiany na funkcjonowanie psychospołeczne jednostki i jej rozwój osobisty.	BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K06
PRZEDMIOTY Z DZIEDZINY NAUK HUMANISTYCZNYCH I SPOŁECZNYCH				
1.	Filozofia bezpieczeństwa	1	Działy, dziedziny i funkcje filozofii a pojęcie bezpieczeństwa. Najważniejsze problemy filozofii starożytnej. Filozofia a teologia średniowiecza. Renesansowy antropocentryzm. Nowożytny racjonalizm. Filozofia Oświecenia. Filozofia XIX w. Rola filozofii we współczesnym świecie.	BN1A_W01 BN1A_W04 BN1A_W10 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U06 BN1A_K05 BN1A_K06
2.	Demokracja - teoria i praktyka	1,5	Historia idei demokratycznej (pojęcie i kryteria demokracji, ewolucja i wieloznaczność terminu, wady demokracji, demokracja ateńska, republikanizm). Ewolucja demokracji liberalnej (suwerenność, państwo konstytucyjne, podział władz, rząd przedstawicielski). Demokracja w XX wieku (demokracja elitystyczna, wizja technokratyczna, demokracja uczestnicząca, demokracja deliberatywna). Wartości demokratyczne jako czynnik kształtujący tożsamość Zachodu (źródła tożsamości, transformacja tożsamości i europejskiego demokratycznego porządku ustrojowego). Przyszłość demokracji w świecie zglobalizowanym.	BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_W10 BN1A_U01 BN1A_U04 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K06
3.	Podstawy logiki	2,5	Pojęcie prawdy. Poznawczy status języka, nazw i nazywania. Prawo niesprzeczności oraz prawo wyłączonego środka jako podstawowe prawa porządkujące życie. Narzędzie poznania rzeczywistości. Prawa logicznego wnioskowania. Klasyczny rachunek zdań. Funkcja konsekwencji i pojęcie dowodu dla klasycznego rachunku zdań; Rozwiązywanie zadań z zakresu logiki oraz klasycznego rachunku zdań. Badanie poprawności rozumowań i wnioskowań.	BN1A_W02 BN1A_W09 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_K04 BN1A_K06

PRZEDMIOTY PODSTAWOWE/ KIERUNKOWE:				
1.	Najnowsza historia powszechna	4	Sytuacja polityczna na świecie przed 1914 r. I wojna światowa i jej konsekwencje. Paryska konferencja pokojowa i traktat wersalski – nowy układ sił na świecie po 1918 r. Narodziny totalitaryzmów. II wojna światowa. Dwubiegunowość polityczna świata po 1945 r. - „zimna wojna". Odprężenie w stosunkach międzynarodowych w latach 70 i 80 XX wieku. Upadek ZSRR – konsekwencje dla świata.	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W08 BN1A_U01 BN1A_U02

				BN1A_U05 BN1A_U08 BN1A_K04 BN1A_K05
2.	Prawo międzynarodowe i ochrona praw człowieka	4,5	Pojęcie, źródła, funkcje i cechy prawa międzynarodowego. Prawo międzynarodowe a prawo wewnętrzne. Podmioty prawa międzynarodowego. Prawo międzynarodowe a bezpieczeństwo. Definicja, ewolucja, ochrona i rodzaje praw człowieka. Godność ludzka i jej prawna ochrona. Krajowe i międzynarodowe systemy ochrony praw człowieka.	BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_W10 BN1A_U02 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K02
3.	Wstęp do teorii bezpieczeństwa	5	Stan nauk o bezpieczeństwie i główne kierunki badań. Tradycyjne i współczesne pojęcie bezpieczeństwa. Kompleksowa teoria bezpieczeństwa. Współczesne wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego państwa. Podmiotowy i przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego. Metody, środki i instrumenty zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego. Zacieranie się granic między bezpieczeństwem zewnętrznym a wewnętrznym w warunkach globalizacji i integracji regionalnej. Rola mocarstw w zapewnieniu bezpieczeństwa. Prognoza rozwoju bezpieczeństwa uniwersalistyczna, ogólnoeuropejska i euroatlantycka.	BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_U03 BN1A_U08 BN1A_U09 BN1A_K01 BN1A_K03 BN1A_K06
4.	Geografia polityczna z elementami demografii	4	Geografia polityczna z elementami demografii - znaczenie geografii dla funkcjonowania państw. Podstawy nauki o geopolityce. Znaczenie geopolityki w Europie Środkowo-Wschodniej. Najważniejsze wyzwania demograficzne w Europie.	BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W05 BN1A_U01 BN1A_U03 BN1A_K02 BN1A_K04
5.	Nauka o państwie, prawie i polityce	8	Państwo, jego geneza i definicje. Funkcje współczesnego państwa. Typologia państw. Racja stanu i jej składowe. Fenomen przywództwa politycznego. Władza polityczna – zróżnicowanie definicyjne. Legitymacja władzy. System prawny – elementy składowe. Hierarchia źródeł prawa. Norma prawna. Podmiotowość polityczna – definicja i poziomy podmiotowości. Zjawisko krążenia elit i jego systemowe konsekwencje. Konstrukcja państwa prawnego i demokratycznego państwa prawnego.	BN1A_W01 BN1A_W05 BN1A_U02 BN1A_K06
6.	Historia stosunków wojskowych	5	Rozwój dwustronnych i wielostronnych form współpracy wojskowej od czasów starożytnych. Instytucjonalizacja współpracy wojskowej pomiędzy państwami na przestrzeni dziejów - sojusze, koalicje, pakt. Kształtowanie się europejskiego układu sił po pierwszej wojnie światowej. Nowe formy współpracy i związków wojskowych państw po II wojnie światowej.	BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W06 BN1A_W08 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U03

				BN1A_U08 BN1A_K02 BN1A_K04 BN1A_K06
7.	Komunikacja społeczna	4	Pojęcie komunikacji i komunikologii. Aksjomat nauki o komunikowaniu i jego znaczenie. Elementy procesu komunikowania. Poziomy komunikacji. Typy i formy komunikowania. Szumy i bariery. Negocjacje jako rodzaj komunikowania. System komunikowania społecznego a inne systemy porozumiewania się z otoczeniem; Komunikowanie społeczne – omówienie na wybranych przykładach; efektywność komunikowania – jak likwidować szumy i bariery komunikacyjne?, komunikowanie pozasłowne i jego wykorzystanie w praktyce: chronemika, wokalika, proksemika, zachowania posturalno-gestowe; manipulacja medialna a komunikowanie społeczne, komunikowanie w organizacji – analiza na wybranych przykładach	BN1A_W05 BN1A_W09 BN1A_U02 BN1A_U06 BN1A_K02 BN1A_K04
8.	System polityczny RP	4	System polityczny – analiza pojęcia; Istota i pojęcie konstytucji. Systematyka i ogólna charakterystyka Konstytucji RP z 1997 r. Zasady ustroju państwowego Rzeczypospolitej Polskiej. Konstytucyjny status jednostki. Konstytucyjny system źródeł prawa. System organów państwowych (podstawowe pojęcia; czynniki decydujące o kształcie systemu organów). Organy władzy ustawodawczej.	BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W05 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U04 BN1A_K01 BN1A_K04 BN1A_K06
9.	Polityka społeczna i gospodarcza	5	Cele, zadania, podmioty, instrumenty i główne kierunki polityki społecznej i gospodarczej. Ekonomiczne oraz prawne zasady działania mechanizmów polityki społecznej. Modele polityki gospodarczej i społecznej w różnych państwach. Transfery socjalne a potrzeby społeczne. Skutki zmian demograficznych w systemie ubezpieczeń społecznych i gospodarce. Polityka rynku pracy i zatrudnienia. Problemy mieszkaniowe w Polsce na tle innych standardów. Cele, zadania i organizacja pomocy społecznej.	BN1A_W03 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U08 BN1A_K03 BN1A_K05 BN1A_K06
10.	Integracja europejska	5	Wprowadzenie do prawa europejskiego. Prawo pierwotne (wraz z poszczególnymi jego modyfikacjami). Prawo pochodne Unii Europejskiej. Zasady prawa unijnego. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa oraz Przestrzeń Wolności Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości. Wybrane zagadnienia dotyczące prawa materialnego Unii Europejskiej. Unia gospodarczo-walutowa. Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej.	BN1A_W02 BN1A_U01 BN1A_U05 BN1A_K01 BN1A_K04
11.	Bezpieczeństwo państwa	5	Pojęcie bezpieczeństwa państwa. Podstawowe zagrożenia dla współczesnego państwa oraz ich ewolucja. Bezpieczeństwo wewnętrzne, jego składniki i uwarunkowania. Bezpieczeństwo zewnętrzne państwa i bezpieczeństwo międzynarodowe. Sposoby umocnienia bezpieczeństwa politycznego - militarne, ekonomiczne, społeczne, informacyjnego i ekologicznego	BN1A_W04 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_U04

			państwa. Istota bezpieczeństwa energetycznego i sposoby jego zapewnienia.. Główne organy, instytucje i podmioty zapewniające bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne państwa.	BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K03 BN1A_K05 BN1A_K06
12.	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	5	Gospodarka światowa I międzynarodowe stosunki gospodarcze. Teoria międzynarodowych stosunków gospodarczych. Procesy integracji i globalizacji w międzynarodowych stosunkach gospodarczych Handel międzynarodowy. Makroekonomiczne mechanizmy w stosunkach międzynarodowych. Polityka walutowa Światowy system finansowy. Cele i instrumenty polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej. Równowaga makroekonomiczna w przypadku stałych i płynnych kursów walutowych.	BN1A_W03 BN1A_W06 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K03 BN1A_K05
13.	Międzynarodowe stosunki polityczne	3	Stosunki międzynarodowe: geneza, ewolucja, struktura, mechanizmy. Podstawowe definicje i pojęcia. Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne. Cele i interesy międzynarodowe. Polityka zagraniczna – metody, środki, efektywność, funkcje, proces decyzyjny. Uwarunkowania integracji europejskiej, Procesy integracyjne i dezintegracyjne we współczesnym świecie. Bezpieczeństwo międzynarodowe; Przeobrażenia polityczne w przestrzeni Europy i świata w XX i XXI w. Nowe wyzwania i zagrożenia ładu światowego oraz czynniki konfliktogenne w relacjach międzynarodowych.	BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_W08 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U06 BN1A_K02 BN1A_K04 BN1A_K06
14.	Podstawy strategii bezpieczeństwa	4	Geneza i rozwój strategii bezpieczeństwa. Strategia jako kategoria bezpieczeństwa - pojęcie, istota, treść, podstawowe kategorie strategiczne, środki, metody. Zarys rozwoju światowej i polskiej myśli strategicznej. Strategiczne wyzwania (zagrożenia, szanse i ryzyko) dla bezpieczeństwa Polski. Strategia bezpieczeństwa UE i koncepcje strategiczne NATO. Świat XXI wieku – wizje i prognozy przyszłości. Wybrane problemy zarządzania strategicznego.	BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W06 BN1A_W08 BN1A_U04 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K04
15.	Współczesne kryzysy i konflikty	3	Kryzysy i konflikty zbrojne w perspektywie teoretycznej. Czynniki wewnętrzne i zewnętrzne determinujące powstawanie i rozwój współczesnych konfliktów zbrojnych. Dynamika współczesnych konfliktów zbrojnych. Uczestnicy współczesnych konfliktów zbrojnych. Asymetria i hybrydowość w konfliktach zbrojnych.	BN1A_W02 BN1A_W06 BN1A_W08 BN1A_W10 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U03 BN1A_U06 BN1A_U07

				BN1A_U08 BN1A_K02 BN1A_K04 BN1A_K06
16.	Międzynarodowe instytucje bezpieczeństwa	4	Historyczne instytucje bezpieczeństwa sojuszniczego w Europie. Unia Europejska w systemie bezpieczeństwa Europy. Rola organizacji międzynarodowych w kształtowaniu bezpieczeństwa. Instytucja bezpieczeństwa sojuszniczego. NATO – geneza, działalność, struktura, koncepcje strategiczne i doktryny. Międzynarodowe sądy – m.in. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości i Stały Trybunał Rozjemczy.	BN1A_W02 BN1A_W07 BN1A_W08 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U04 BN1A_K03 BN1A_K04 BN1A_K05
17.	Stosunki dyplomatyczne i konsularne	4	Geneza stosunków dyplomatycznych i konsularnych. Służba dyplomatyczna i konsularna. Prawo dyplomatyczne i konsularne. Podstawowe elementy protokołu dyplomatycznego.	BN1A_W01 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_U01 BN1A_U04 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K04
18.	Metodologia badań nad bezpieczeństwem	4	Wiedza naukowa a wiedza potoczna. Osobliwości nauk społecznych. Wyjaśnianie idiograficzne i nomologiczne. Typy problemów badawczych i podejść (indukcja, dedukcja). Narzędzia poznania nomologicznego (definicje, zmienne, wskaźniki, korelacje, zw. przyczynowo-skutkowe, analiza, synteza). Etapy procesu badawczego w odniesieniu do badań nad bezpieczeństwem. Klasyfikacja metod i technik badawczych. Metody,/techniki ilościowe i jakościowe.	BN1A_W11 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U06 BN1A_K02 BN1A_K04
19.	Stosunki wyznaniowe i etniczne	3	Problem definicji religii (Struktura i klasyfikacja religii). Systemowe ujęcie religii. Religia a teoria ideologicznej regulacji życia społecznego (religia a ideologie). Modele rozwoju religii i doktryna (wielkie religie świata). Stan stosunków wyznaniowych i etnicznych w Polsce. Antropogeograficzne ujęcie stosunków wyznaniowych i etnicznych w skali światowej i regionalnej. Punkty zapalne współczesnego świata a konflikty wyznaniowe i etniczne.	BN1A_W05 BN1A_W09 BN1A_W10 SM1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U05 BN1A_K01 BN1A_K04 BN1A_K06

20.	Samorząd i polityka lokalna	4	Istota, znaczenie i tradycje samorządu terytorialnego. Ustrój i funkcjonowanie gminy. Ustrój i funkcjonowanie powiatu. Ustrój i funkcjonowanie województwa. Nowe koncepcje zarządzania w samorządzie terytorialnym. Europejskie modele samorządu terytorialnego. Systemy wyborcze do organów stanowiących samorządu terytorialnego. Referendum lokalne. Obszary polityki lokalnej związane z podstawowym katalogiem zadań własnych. Formy współpracy w realizacji polityki lokalnej (związki, stowarzyszenia, porozumienia samorządowe, organizacje pozarządowe, wymiar międzynarodowy). Marketing terytorialny a rozwój lokalny. Samorzady terytorialne w wybranych państwach Europy.	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_U01 BN1A_U05 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K04
-----	------------------------------------	---	--	--

PRZEDMIOTY DO WYBORU:				
	Grupa przedmiotów do wyboru z zakresu <i>Zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności</i>	56	Media i komunikacja w stanach zagrożeń Rodzaje zagrożeń i sposoby ich rozpoznawania Gry decyzyjne Międzynarodowe uwarunkowania zarządzania kryzysowego Bezpieczeństwo ekologiczne System zarządzania kryzysowego RP Zarządzanie kryzysowe w NATO i UE Logistyka w sytuacjach kryzysowych Planowanie cywilne Negocjacje Polityki lokalne Analiza ryzyka Proseminarium Seminarium	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W04 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_W08 BN1A_W09 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U05 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K04 BN1A_K05 BN1A_K06
	Grupa przedmiotów do wyboru z zakresu <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne UE</i>	56	Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych Zwalczanie przestępczości międzynarodowej Zwalczanie terroryzmu Migracje Współpraca służb bezpieczeństwa europejskiego Polityka bezpieczeństwa wybranych państw europejskich Cyberbezpieczeństwo System administracji porządku i bezpieczeństwa publicznego Prawo europejskie	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W04 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_W10 BN1A_W11

			<p>Transparencja granic (Schengen, straż graniczna)</p> <p>System zabezpieczeń imprez masowych w UE</p> <p>Subkultury</p> <p>Proseminarium</p> <p>Seminarium</p>	<p>BN1A_U01</p> <p>BN1A_U02</p> <p>BN1A_U03</p> <p>BN1A_U04</p> <p>BN1A_U05</p> <p>BN1A_U07</p> <p>BN1A_U08</p> <p>BN1A_K01</p> <p>BN1A_K02</p> <p>BN1A_K03</p> <p>BN1A_K04</p> <p>BN1A_K05</p> <p>BN1A_K06</p>
	<p>Grupa przedmiotów do wyboru z zakresu <i>Systemu obronnego RP</i></p>	56	<p>Ochrona ludności w czasie konfliktów zbrojnych</p> <p>Systemy i strategie bezpieczeństwa RP</p> <p>Prawne podstawy bezpieczeństwa</p> <p>Bezpieczeństwo socjalne</p> <p>Prywatyzacja bezpieczeństwa</p> <p>Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych</p> <p>Przestępczość transnarodowa</p> <p>Ekonomika bezpieczeństwa</p> <p>System służb specjalnych w Polsce</p> <p>System administracji porządku i bezpieczeństwa publicznego</p> <p>Bezpieczeństwo obszaru euroatlantyckiego</p> <p>Asymetria zagrożeń bezpieczeństwa</p> <p>Proseminarium</p> <p>Seminarium</p>	<p>BN1A_W01</p> <p>BN1A_W02</p> <p>BN1A_W03</p> <p>BN1A_W04</p> <p>BN1A_W05</p> <p>BN1A_W06</p> <p>BN1A_W07</p> <p>BN1A_W08</p> <p>BN1A_W10</p> <p>BN1A_U01</p> <p>BN1A_U02</p> <p>BN1A_U03</p> <p>BN1A_U04</p> <p>BN1A_U05</p> <p>BN1A_U07</p> <p>BN1A_U08</p> <p>BN1A_K01</p> <p>BN1A_K02</p> <p>BN1A_K03</p> <p>BN1A_K04</p> <p>BN1A_K05</p> <p>BN1A_K06</p>
GRUPA PRZEDMIOTÓW FAKULTATYWNYCH				
	<p>GRUPA PRZEDMIOTÓW FAKULTATYWNYCH 1</p>	12,5	<p>Socjologia</p> <p>Antropologia kultury</p> <p>Wykład monograficzny</p> <p>Zajęcia fakultatywne</p> <p>Praktyka stowarzyszeń</p>	<p>BN1A_W01</p> <p>BN1A_W02</p> <p>BN1A_W03</p> <p>BN1A_W04</p> <p>BN1A_W06</p> <p>BN1A_W09</p> <p>BN1A_W10</p>

			BN1A_W11 BN1A_W13 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U06 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K04 BN1A_K06
GRUPA PRZEDMIOTÓW FAKULTATYWNYCH 2	12,5	Ekonomia Psychologia polityki Wykład monograficzny Zajęcia fakultatywne Fundraising	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W06 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U06 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K04 BN1A_K06
PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma):	5	Praktyki odbywają się na czwartym semestrze studiów w wymiarze 120 godzin. Program praktyki obejmuje zapoznanie się studenta z: instytucją prawnymi podstawami działalności; zakresem działalności jednostki organizacyjnej, w której odbywana jest praktyka; strukturą organizacyjną instytucji i podziałem zadań między jej jednostki organizacyjne.; statutem i regulaminem, na podstawie których jednostka realizuje swoje zadania; zasadami zarządzania i organizacją pracy. Studenci mogą odbywać praktyki w jednostkach, których działanie związane jest z szeroko pojmowanymi kwestiami bezpieczeństwa. Wymienić w tym kontekście można służby mundurowe, instytucje administracji publicznej, jak również podmioty gospodarcze.	BN1A_W01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_K03 BN1A_K05
razem	180		

Studenci obcokrajowcy obowiązkowo odbywają zajęcia z języka polskiego w wymiarze 4 ECTS.

Studentów studiów stacjonarnych obowiązują zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin, zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.

Studentów obowiązuje szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.

Studentów obowiązuje szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin.

3. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:

Prowadzący określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- 1) **proces dyplomowania** - poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniane są one przez promotora i recenzenta.
- 2) **praktyki studenckie** - efekty uczenia się uzyskiwane przez praktyki studenckie są dopełnieniem koncepcji kształcenia. Studenci uzupełniają zdobytą w trakcie uczenia się wiedzę (także umiejętności i kompetencje) o jej praktyczne aspekty. Weryfikacja efektów następuje zgodnie z regulaminem praktyk na kierunku Bezpieczeństwo narodowe.
- 3) **wymianę międzynarodową studentów** – dzięki uzyskiwaniu informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej,
- 4) **osiągnięcia kół naukowych** - informacja zwrotna uzyskiwana jest poprzez recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznawane stypendia Rektora i Ministra),
- 5) **badanie losów absolwentów** - poprzez uzyskiwanie od nich informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy,
- 6) **badanie opinii pracodawców** – **w drodze:** opiniowania przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego; przekazywania informacji o przydatności uzyskiwanych w trakcie studiów efektów uczenia się w ramach wykonywanej przez absolwenta pracy zawodowej.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się w trakcie studiów są:

- 1) **Prace etapowe** - realizowane przez studenta takie jak: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies. Kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, projekt – przeprowadzane są według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia. Wszystkie dodatkowe sposoby zaliczenia wymagają instrukcji.

- 2) **Egzaminy z przedmiotu.** Pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.
Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.
- a) **Egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników. Co najmniej dwa tygodnie przed terminem egzaminu prowadzący przekazuje studentom w formie pisemnej zagadnienia egzaminacyjne. Ich odbiór jest potwierdzany przez przedstawiciela studentów.
- b) **Egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy w sytuacji gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób).
- 3) **Zaliczenie i zaliczenie z oceną.** Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu.

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.